

Suomen Lennonjohtajien Yhdistys SLJY ry:n ja Palvelualojen työnantajat PALTA ry:n välisen ANS Finland Oy:n lennonjohdon työehtosopimusta koskevan työriidan ratkaisemiseksi ja Suomen Lennonjohtajien Yhdistys SLJY ry:n 29.1.2019 alkaen tiistaisin ja lauantaisin klo 02.00–08.00, 31.1.2019 lukien torstaisin klo 13.00–15.00 ja 4.–15.2.2019 työnseisausten sekä Palvelualojen työnantajat PALTA ry:n 2.–15.2.2019 työsu-lun peruuttamiseksi teen seuraavan

sovintoehdotuksen

Suomen Lennonjohtajien Yhdistys SLJY ry ja Palvelualojen työnantajat PALTA ry uudistavat ANS Finland Oy:n lennonjohtajien työehtosopimuksen ajalle 1.2.2019–31.1.2021 liitteessä todetuin muutoksin.

Tämä sovintoehdotus on kokonaisuus, joka on hyväksyttävä tai hylättävä sellaisenaan.

Vastaukset sovintoehdotukseen jätetään kirjallisesti valtakunnansovittelijan toimistossa 24.1.2019 klo 14.00.

Helsingissä 23. tammikuuta 2019.

Vuokko Piekkala

Vuokko Piekkala
Valtakunnansovittelija

Liite: ANS Finland Oy:n lennonjohtajien työehtosopimus 1.2.2019–31.1.2021

Liite: ANS Finland Oy:n lennonjohtajien työehtosopimus 1.2.2019–31.1.2021

Allekirjoituspöytäkirjaan:

1. Sopimuskausi ja sopimuksen voimassaolo

Työehtosopimus on voimassa 1.2.2019–31.1.2021. Työehtosopimuksen voimassaolo jatkuu 31.1.2021 jälkeen vuoden kerrallaan, jollei sitä jommaltakummalta puolelta irtisanoa vähintään kolme kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä.

Työehtosopimuksen irtisanomisen yhteydessä on esitettävä ehdotus uuden työehtosopimuksen keskeisiksi kohdiksi.

2. Palkantarkistukset

1.2.2019 lukien

Palkkoja ja palkkataulukoita tarkistetaan 1.2.2019 lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 2,68 %.

1.2.2020 lukien

Palkkoja ja palkkataulukoita tarkistetaan 1.2.2020 lukien yleiskorotuksella, joka laskeaan seuraavien verrokkialojen työehtosopimusten 31.12.2019 mennessä tiedossa olevien ja 1.11.2019 – 31.10.2020 aikana toteutettujen/toteutettavien yleiskorotusten matemaattisena keskiarvona ottaen huomioon yleiskorotusjaksojen pituudet ja voimaantuloajankohdat:

- Teknolomiteollisuuden työntekijöitä koskeva työehtosopimus (Teollisuusliitto ry ja Teknolomiteollisuus ry),
- Kemian perusteollisuuden työehtosopimus (Teollisuusliitto ry ja Kemianteollisuus ry),
- Mekaanisen metsäteollisuuden työntekijöitä koskeva työehtosopimus (Teollisuusliitto ry ja Metsäteollisuus ry),
- Paperiteollisuuden työehtosopimus (Paperiliitto ry ja Metsäteollisuus ry).

Mikäli jonkun yksittäisen sopimusalan osalta neuvotteluratkaisu kyseessä olevalle ajalle puuttuu 31.12.2019, jätetään se laskennan ulkopuolelle 1.2.2020 yleiskorotusta laskettaessa.

Jos millään verrokkialalla ei ole 31.12.2019 mennessä saavutettu neuvotteluratkaisua, osapuolet sopivat tarkasteluajankohtien ja palkantarkistusten toteuttamisajankohdan ja -tavan mahdollisista muutoksista.

Verrokkialojen yleiskorotusten määrästä vähennetään prosenttimääräisesti se kustannusvaikutus, jolla kyseinen ala on sopinut esimerkiksi työehtosopimuksensa rakenteellisista teksteistä/muutoksista (esim. työaikojen tai työaikajärjestelmien muutoksista johtuvat kustannukset).

Mikäli liitot eivät pääse yksimielisyyteen yleiskorotuksen määrästä 31.12.2019 mennessä, asetetaan riitaa ratkaisemaan jommankumman aloitteesta välityslautakunta, johon molemmat osapuolet asettavat kumpikin yhden jäsenen ja kutsuvat puheenjohtajaksi valtakunnansovittelijan. Lautakunnan tulee antaa ratkaisu 15.1.2020 mennessä. Lautakunnan mahdolliset kustannukset jaetaan osapuolten välillä tasan.

3. Korvaavan työn ohje

Osapuolet toteavat, että korvaavan työn teettäminen voi olla molempia osapuolia hyödyttävää ja että se edellyttää aina kummankin osapuolen suostumusta. Osapuolet laativat yhdessä ohjeet, joita korvaavan työn osalta noudatetaan.

4. Työehtosopimuksen ja työyhteisön kehittäminen jatkuvan neuvottelun periaatteella

Osapuolet asettavat työryhmän, jonka tehtävänä on arvioida 23.1.2014 allekirjoitetun allekirjoituspöytäkirjan 4 §:n mukaista rekrytointia, urakiertoa ja urasuunnitelmaa toteuttaneita käytäntöjä. Rekrytoinnissa ja siihen liittyvässä urasuunnittelussa selvitetään mahdollisuutta hyödyntää rekrytointiprosessissa Suomen Lennonjohtajien Yhdistyksen edustajan ammatillista osaamista vastaavalla tavalla kuin muissa Pohjoismaissa. Rekrytointiprosessiin liittyvä selvitys tehdään 30.9.2019 mennessä. ANS Finland Oy:n 23.1.2014 allekirjoitetun allekirjoituspöytäkirjan rekrytointi-, urakierto- ja suunnitelma-käytänteitä noudatetaan siihen saakka, kunnes uudet käytänteet ovat käyttöön otettavissa.

Osapuolet asettavat työryhmän, jonka tehtävänä on käydä läpi aiempien työryhmien (LEJO 1999, MATCO 2000, RESSU 2006, Monitoimilennonjohtajatyöryhmä 2006, Ikätyöryhmä 2006, Uratyöryhmä, Tuottavuustyöryhmä 2007) työnä syntyneitä periaatteita ja arvioida niiden toimivuutta ja tarvittaessa päivittää niitä ajantasaisiksi.

5. Tilapäisen työvoiman käyttö

Osapuolet ovat yksimielisiä siitä, että tarvittaessa töihin kutsuttavia lennonjohtajia ei käytetä tilanteissa, joissa ennalta tiedetään, että tarjolla on kokoaikaista tai säännöllistä osa-aikaista työtä. Tarvittaessa töihin kutsuttavia käytetään silloin, kun tarve on tilapäistä eikä tarvittavaa työ määrää voida ennakolta arvioida.

6. Muut asiat

Osapuolet toteavat, että tällä hetkellä sopimuskauden aikana näköpiirissä ei ole tarvetta rinnakkaisopimusjärjestelyihin. Tämänhetkisessä tilanteessa yrityskohtainen työehtosopimus palvelee kummankin osapuolen tarpeita.

7. Työehtosopimuksen sopimusmääräysten stilisointi

Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että työehtosopimuksessa tehdään seuraavia stilisoin-
teja: Ilmailulaitos tes-sopijakumppanina korvataan PALTalla, Ilmailulaitos työnantajana
korvataan ANS Finland Oy:llä, Finavia Oyj ANS Finland Oy:llä, LTY ry. PALTA ry:lla ja
LTY-tes Erityisaloja koskevalla työehtosopimuksella.

Työehtosopimukseen tehdään seuraavat tekstimuutokset:

1. Muutetaan työehtosopimuksen nimeksi ANS Finlandin lennonjohtajien työehtosopimus.

2. Muutokset 1 lukuun

2.1. Lisätään 6 §:än (Palkkaus sairausloman ajalta) **uusi toinen kappale** ja nykyinen
toinen kappale siirtyy kolmanneksi kappaleeksi:

Sairausajan palkka voidaan maksaa 7 §:n mukaisesti kuitenkin enintään 120 ka-
lenteripäivän ajalta, mikäli lennonjohtaja on oikeutettu osasairauspäivärahaan ja
hänen kanssaan sovitaan osa-aikatyöhön siirtymisestä määräajaksi. Sairausajan
palkkaa maksetaan kuitenkin yhteensä enintään vuoden ajalta.

Soveltamisohje:

*Edellä oleva tarkoittaa sitä, että osasairauspäivärahalla olevan lennonjohtajan sai-
rausajan palkasta ei em. aikana tehdä 1/3 palkanvähennystä siitä riippumatta, oliko
hän täyden sairausajan palkan vai 2/3 sairausajan palkan piirissä ennen osasairaus-
päivärahalle siirtymistään. Tällöin lennonjohtajalle maksetaan hänen 100 % taulukko-
palkkansa mahdollisine TES mukaisine lisineen.*

2.2. Muutetaan 11 §:ä seuraavasti:

Muutetaan otsikoksi

Äitiysvapaan, isyysvapaan ja adoptiovanhemman vanhempainvapaan palkallisuus

Lisätään uusi kolmas kappale:

Jos työntekijä on adoptoinut alle kouluikäisen lapsen, sovelletaan adoptioon välittö-
mästi liittyvänä tämän pykälän mukaisia määräyksiä äitiys- ja isyysvapaan palkan
maksamisen osalta, mikäli työntekijä on oikeutettu saamaan sairausvakuutuslain 9
luvun 11§:n mukaista adoptiovanhemmalle maksettavaa vanhempain- tai isyysra-
haa.

Siirretään nykyinen kolmas kappale neljänneksi kappaleeksi ja muutetaan se **kuu-
lumaan** seuraavasti:

Palkan saamisen edellytyksenä kuitenkin on, että hän on ollut yrityksen palveluk-
sessa välittömästi ennen äitiys, isyys- tai vanhempainvapaan alkamista vähintään
kuusi kuukautta.

2.3. Lisätään 19 § ja 20 §:än (Lääketieteellisen kelpuutuksen menettäminen) uusi ensimmäinen kappale:

Työntekijän, joka menettää lääketieteellisen kelpoisuuden (määräajaksi, toistaiseksi tai pysyvästi), on ilmoitettava asiasta työnantajalle heti kun se on mahdollista.

3. Muutokset 2. lukuun

Lisätään 2 §:än (Palkanmaksu) uusi neljäs kappale:

Työsuhteen päättyessä työntekijän lopputili maksetaan työsuhteen päättymishetken mukaisen laskentakauden mukaisena palkanmaksupäivänä.

Soveltamisohje:

- jos työsuhde päättyy kuun 15.–31. päivänä, tulee lopputili maksaa seuraavan kuun 15. päivänä
- jos työsuhde päättyy kuun 1.–14. päivänä, tulee lopputili maksaa kuun viimeisenä päivänä.

3.1. Muutetaan 4 §:n ensimmäinen kappale (sijoituspalkkaryhmät) kuulumaan seuraavasti:

Lennonjohtoyksiköiden sijoituspalkkaryhmät ovat seuraavat:

A 3 Joensuu, Kokkola-Pietarsaari, Lappeenranta, Kemi-Tornio, Kuusamo (vanhat ehdot, ks. 2. luvun 6 §:n kohdat 1-2)

A 5 Oulu, Turku

B 4 ATCC Finland

C3 Ivalo, Maarianhamina, Kittilä (vanhat ehdot, ks. 2. luvun 6 §:n kohdat 1-2)

C 4 Pori, Vaasa

C 5 Halli, Utti,

C 6 Jyväskylä, Kuopio, Rovaniemi, Tampere-Pirkkala

D 1 Joensuu, Kokkola-Pietarsaari, Maarianhamina, Ivalo, Lappeenranta, Kemi-Tornio, Kittilä, Kuusamo

3.2. Lisätään 5 §:ään (Kokemuslisä) uusi kolmas kappale:

Kokemuslisä karttuu osa-aikaisissa (osa-aikaisuus alle 60 %) ja tuntipalkkaisissa työsuhteissa siten, että täytenä työssäolokuukautena pidetään sellaista kuukautta, jonka aikana lennonjohtaja on tehnyt työtä vähintään 100 tuntia. Sellaiset kuukaudet, joiden aikana lennonjohtajan työtä on kertynyt vähemmän kuin 100 tuntia, lasketaan yhteen, jolloin 100 tuntia muodostaa aina yhden työssäolokuukauden ja ylijäävät tunnit kerryttävät seuraavaa kuukautta kumulatiivisesti.

3.3. Lisätään 6 §:ään (Palkkataulukot) uudet 1–5 kappaleet:

Pienillä kentillä tarkoitetaan Ivalon, Joensuun, Kemi-Tornion, Kittilän,

Kokkolan, Kuusamon, Lappeenrannan ja Maarianhaminan lentoasemia ja pienten kenttien sopimuksella Finavian ja Suomen Lennonjohtajien Yhdistys ry:n välillä 28.2.2013 allekirjoitettua sopimusta pienten kenttien työehtosopimusehtojen muuttamisesta.

Siirtymämääräykset:

Lennonjohtajaan, jolla on voimassa ennen 4.2.2013 allekirjoitettu toistaiseksi voimassa oleva tai määräaikainen työsuhde Ivalon, Joensuun, Kemi-Tornion, Kittilän, Kokkolan, Kuusamon, Lappeenrannan ja Maarianhaminan lentoasemalla, sovelletaan palkkauksen osalta 1.8.2011-15.5.2013 voimassa ollutta Paltan ja Suomen Lennonjohtajien Yhdistyksen välisen työehtosopimuksen palkkataulukkoa ja palkkaehtoja (2. luku: Palkkaus ja palkanmaksu). Hänelle maksetaan myös sitoutumiskorvausta 4.2.2013 voimassa olleen sitoutumissopimuksen ehtojen mukaisesti. (Mikäli lentoaikataulujen muutos ei enää edellytä Maarianhaminassa nykyisen poikkeavan sitoutumissopimuksen soveltamista, sovelletaan heihin joko mallia A, B tai C). Näin toimitaan niin kauan, kuin työsuhde jatkuu samassa yksikössä. Muilta osin 4.2.2013 alkaen noudatetaan tämän sopimuksen ehtoja.

Soveltamisohje:

Määräaikaisen työsopimuksen jatkamisesta on kysymys myös, jos määräaikaisuuden jatko perustuu saman henkilön sijaisuuteen ja samaan perusteeseen lyhyestä katkosta huolimatta.

Palkkataulukoista poistetaan ne sarakkeet ja rivit, joita ei tämän työehtosopimuksen mukaisesti ole (palkkaluokat, joissa ei työskentele ketään eikä tule työskentelemään ketään).

Taulukot tähän

3.4. Korvataan 7 §:n 5. kohta (ent. Projektipalkkio) uudella tekstillä:

5. Lisätehtävistä maksettavat korvaukset

Lennonjohtajalle, joka on määrätty suunnittelijaksi tai asiantuntijaksi projektiluonteisiin tehtäviin, maksetaan erillistä korvausta. Lennonjohtajalle on ilmoitettava etukäteen, onko työ em. korvaukseen oikeuttavaa.

Arviolta yli 3 kk tai yli 30 päivää kestävässä tehtävässä maksetaan kuukausittaista kokonaiskorvausta. Näihin tehtäviin työnantaja suorittaa haun löytääkseen parhaiten tehtävään soveltuvan henkilön ja tehtävästä maksettavan korvauksen suuruus ilmoitetaan haun yhteydessä. Kestoltaan lyhemmissä tehtävissä maksetaan tuntikorvausta 50 % ao. lennonjohtajan tuntipalkasta kultakin tehdyltä työtunnilta.

Sellaiset pysyväisluonteiset tehtävät, joihin lennonjohtaja on nimetty vastuuhenkilöksi (esim. laitejärjestelmäpääkäyttäjä, koulutusvastaava yms.) määritellään kuukausittain maksettava korvaus, eikä käytetä yllä mainittuja lisätehtävistä maksettavia korvauksia, myöskään kuukausikorvauksen lisänä.

3.5. Korvataan 7 § 6. kohdan (ent. Opetuspalkkiot) 1.–4. kohdat uudella tekstillä

6. Koulutuksiin liittyvät korvaukset

Komennusopettajana Avia Collegella toimivalle lennonjohtajalle maksetaan opettamisesta korvausta, jonka suuruus on 50 % ao. lennonjohtajan tuntipalkasta.

Soveltamisohje 1:

Korvausta maksetaan työpäivän pituuden mukaisesti, esim. jos työpäivän pituus on 7 tuntia, korvaus maksetaan 7 tunnilla.

Soveltamisohje 2:

Koulutuksen valmistelusta maksetaan korvausta em. periaatteen mukaisesti, mikäli valmistelu tehdään Avia Collegessa. Omalla toimipaikalla tehdystä valmistelusta maksetaan tuntiperusteisesti. Koulutuksen valmisteluun käytettävä aika ja paikka sovitaan etukäteen kouluttajana toimivan lennonjohtajan ja yksikön päällikön välillä.

Lennonjohtajan toimiessa työpaikkakouluttajana tai tarkastajana maksetaan hänelle jokaiselta sellaiselta tunnilta, jona hän antaa tai valmistelee koulutusta tai toimii tarkastajana 50 % ao. lennonjohtajan tuntipalkasta. Kielitaitotarkastajalle maksetaan korvauksena 50 % ao. lennonjohtajan tuntipalkasta.

Tämän kohdan määräyksiä ei sovelleta päätoimisiin kouluttajiin eikä sellaisiin lennonjohtajiin, joiden kohdalla korvauksista on erikseen sovittu palkkausta määriteltäessä.

(HUOM: nykyisen TES:n 7 §:n 6. kohdan viimeinen alakohta 5. **Tuntipalkka** säilyy ennallaan).

3.6. Muutetaan 8 §:ää (Luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen palkkiot) seuraavasti:

Poistetaan 1. kappale ja

Päivitetään taulukko (Luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen palkkiot) 1.2.2019 lukien:

KE, KS, IV, KT	130 €/kk
TU, PO, MA	130 €/kk
UT, LP, JO	130 € kk
AC	90 €/kk
JY, HA	100 €/kk
VA, KK	100 €/kk
OU	90 €/kk
RO	90 €/kk
TP	90 €/kk
KU	90 €/kk
HK	130 €/kk
EFIN	130 €/kk

Pääluottamusmies	300 €/kk
Työsuojeluvaltuutettu	150 €/kk.

4. Muutokset 3. lukuun

Muutetaan 1 §:n (Säännöllinen työaika) toinen ja neljäs kappale kuulumaan seuraavasti:

A. Jaksotyö, jossa tehdään säännöllisesti yövuoroja

Säännöllinen työaika yksiköissä, joissa tehdään säännöllisesti yövuoroja, on 145 tuntia 50 minuuttia neljän viikon jaksossa. Säännöllinen työaika voidaan järjestää myös keskimääräisenä, jolloin tasoitusjakso on 12 tai 24 viikkoa. Operatiivisen työajan osalta nämä lentoasemat jaetaan kahteen ryhmään.

B. Jaksotyö, jossa ei tehdä säännöllisesti yövuoroja

Säännöllinen työaika yksiköissä, joissa ei tehdä säännöllisesti yövuoroja, on 154 tuntia 50 minuuttia neljän viikon jaksossa. Säännöllinen työaika voidaan järjestää myös keskimääräisenä, jolloin tasoitusjakso on 12 tai 24 viikkoa. Operatiivisen työajan osalta nämä lentoasemat jaetaan kolmeen ryhmään.

4.1. Poistetaan 1 §:n (Säännöllinen työaika) kohta e. ja muutetaan kohta d. kuulumaan seuraavasti:

Määräys tulee voimaan työehtosopimuksen voimaantuloa seuraavan tasoitusjakson alusta lukien.

d. Hallin, Ivalon, Joensuun, Kemi-Tornion, Kittilän, Kruunupyyn, Kuusamon, Lappeenrannan, Maarianhaminan ja Utin lentoasemalla työtuntijärjestelmän mukainen operatiivinen työaika on tasoitusjakson aikana keskimäärin 145 tuntia 50 minuuttia neljän viikon jaksossa.

4.2. Korvataan 5 §:ssä (Säännöllisen työajan suunnittelu) sana virkaehtosopimuksessa sanalla työehtosopimuksessa.

4.3. Muutetaan 10 §:n (Joustava vuoro ja optiovuoro) 1. kappale kuulumaan seuraavasti

Työvuoroluetteloon voidaan merkitä kullekin lennonjohtajalle neljäviikkoisjaksoon enintään kolme vuoroa ja tasoitusjaksoon sen pituudesta riippuen enintään kuusi tai kaksitoista vuoroa joustavaksi vuoroksi ja/tai optiovuoroksi. Suunniteltujen optiotuntien määrä voi olla enintään 18 tuntia kalenterivuodessa.

4.4. Muutetaan 10 §:n (Joustava vuoro ja optiovuoro) 3.–4. kappaleet (otsikon *Joustavan vuoron käyttöperiaatteet* alla) kuulumaan seuraavasti:

Joustavan vuoron käyttöperiaatteet

Joustavaksi vuoroksi merkitään aamuvuoro tai iltavuoro, siten kuten paikallisesti sovitaan. Aamuvuoroksi katsotaan vuoro, joka alkaa viimeistään klo 11.00 ja iltavuoroksi vuoro, joka alkaa aikaisintaan klo 12.00. Jos paikallisesti ei päästä sopimukseen, joustavaksi vuoroksi merkitään aikaisin aamuvuoro tai aikaisin iltavuoro.

Joustava vuoro on normaalin vuoron mittainen. Aamuvuoron alkamisajankohta joustaa eteenpäin klo 11.00 saakka ja iltavuoron alkamisajankohta klo 12.00 eteenpäin. Aamulla aikaisintaan klo 08.00 alkava vuoro voi kuitenkin joustaa myös taaksepäin, maksimissaan kaksi tuntia. Joustavan vuoron pituus sovitaan paikallisesti. Jos paikallisesti ei päästä sopimukseen, joustava vuoro on 8 tuntia.

4.5. Lisätään 10 §:n (Joustava vuoro ja optiovuoro) kahdeksannen kappaleen alle (ennen optiovuoron käyttöperiaatteita) uusi soveltamisohje

Soveltamisohje:

- *Joustavan vuoron muutos on ilmoitettava viimeistään 2 tuntia ennen työvuoroluetteloon merkityn joustavan vuoron alkua.*
- *Lennonjohtajien tulee ilmoittaa työnantajalle matkapuhelinnumero, josta on tarvittaessa tavoitettavissa joustavan vuoron aktivointia varten.*

Joustavan vuoron aktivointi:

- *Vuoronesimies ilmoittaa TES:n mukaisesti joustavan vuoron alkamisajan muutoksesta puhelimitse viimeistään 2 tuntia ennen vuorolistaan merkityn joustavan vuoron alkua. Joustavan vuoron aktivointi pyritään pääsääntöisesti tekemään viimeistään edellisenä päivänä.*
- *Vuoronesimies ei muuta joustavan vuoron alkamisajankohtaa puhelimitse klo 22.00 ja 08.00 välillä.*
- *Mikäli henkilöä ei tavoiteta puhelimitse, vuoronesimies ilmoittaa aktivoinnista/siirrostä tekstiviestillä ja tekee vuorolistaan merkinnän vuoronalkamisajankohdan muutoksesta.*

4.6. Muutetaan 13 § kuulumaan seuraavasti ja lisätään uusi 13 a §

13 § Ikääntymisen vaikutukset vuorotyössä

Lennonjohtajalle, joka terveydellisistä tai muista painavista syistä ei pysty tekemään yövuoroja, pyritään palvelutason puitteissa järjestämään hänelle sopiva työvuorojärjestely. Järjestely on mahdollinen 55 -vuotta täyttäneelle.

Ikääntymisen vaikutusten ehkäisemiseksi 55 -vuotta täyttäneelle lennonjohtajalle järjestetään hänen pyynnöstään mahdollisuus luopua yhdestä tai useammasta kelpoisuudesta, mikäli tehtäviin löytyy sopiva henkilö ja/tai tehtävä voidaan hoitaa muulla työnantajan kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla palvelutasoa vaarantamatta. Kelpoisuudella tarkoitetaan tässä tehtävää, pätevyyttä tai kelpuutusta. Pynnön toteuttamiseen vaikuttaa yksikössä oleva työvuoromäärä, joita yhdellä kelpoisuudella voidaan tehdä ja yksikön henkilöstörakenne.

Soveltamisohje:

Määräyksen edellytysten täytyessä työvuorojärjestely pyritään toteuttamaan vuoden kuluessa pyynnöstä.

Mikäli osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen luovuttavasta kelpoisuudesta, se määräytyy työtehtävien tarkoituksenmukaisen hoidon ja palvelutason edellytysten mukaan.

13 a § Ikääntyvien lennonjohtajien siirtyminen osa-aikatyöhön

1. 55-vuotta täyttäneen lennonjohtajan kanssa voidaan sopia osa-aikatyöhön siirtymisestä joko toistaiseksi tai määräajaksi. Työnantaja ja lennonjohtaja sopivat osa-aikatyön ehdoista työ sopimuksella.

2. 55-vuotta täyttäneellä lennonjohtajalla *on oikeus* siirtyä 80 prosenttiseen osa-aikatyöhön, mikäli hän antaa osa-aikatyösopimuksessaan suostumuksen lisätyöhön. Lisätyötä voidaan teettää enintään 31 kalenteripäivää ilman uutta lisätyösuostumusta. Työnantaja ja lennonjohtaja sopivat työ sopimuksella, tehdäänkö muutos määräajaksi vai toistaiseksi, sekä muista osa-aikatyön ehdoista. Osa-aikatyöhön siirtyminen toteutetaan mahdollisimman pian ja kuitenkin heti, kun työnantaja on löytänyt työlle korvaavan tekijän tai saanut työt muutoin järjestettyä. Järjestely on useimmiten toteutettavissa vuoden kuluessa pyynnöstä.

Kohdan 2 lennonjohtajan lisätyösuostumus annetaan siltä varalta, että hänen osa-aikatyönsä mahdollistaneissa olosuhteissa tapahtuu toiminnan järjestämisen edellyttämä äkillinen muutos osa-aikatyön aloittamisen jälkeen. Lisätyötä teetetään enintään siihen saakka, kunnes työnantaja on löytänyt työlle korvaavan tekijän tai saanut työt muutoin järjestettyä, enintään 31 kalenteripäivää. Tämän jälkeen lisätyön teettämisen edellytykset arvioidaan uudelleen.

4.7. Lisätään 14 §:n (Vuoronvaihdot) toisen kappaleen jälkeen uusi soveltamisohje:

Soveltamisohje:

Työntekijän aloitteesta tehty vuoronvaihto ei saa estää joustavan vuoron täysimittaista hyödyntämistä ilman työnantajan suostumusta.

4.8. Muutetaan 15 §:n (Työaikaulottuma ja vähimmäistyöaika) ensimmäinen kappale kuulumaan seuraavasti:

Työaikaulottumalla tarkoitetaan kahden vuorokautisen lepoajan välille sijoittuvan työn ensimmäisen alkamishetken ja viimeisen päättymishetken välistä aikaa. Työvuoroluettelon mukaisen työvuoron työaikaulottuma saa olla enintään 12 tuntia ja tämän luvun 1 § kohdan B kentillä 15 tuntia. Yli 12 tunnin työaikaulottumia saa ilman työntekijän suostumusta olla neljäviikkoisjaksossa enintään 4 kpl (mahdollisimman tasaisesti) ja tasoittumisjaksossa sen pituudesta riippuen enintään 9 tai 18, eivätkä ne saa olla peräkkäin.

4.9. Muutetaan 26 §:n (Viikoittainen vapaa-aika) ensimmäinen ja toinen kappale kuulumaan seuraavasti:

Lennonjohtajalle on annettava vapaata

- 12 viikon tasoitusjakson ollessa käytössä keskimäärin 12 kalenterivuorokautta 6 viikon jaksossa, mutta vähintään 24 kalenterivuorokautta tasoitusjaksossa
- 24 viikon tasoitusjakson ollessa käytössä keskimäärin 24 kalenterivuorokautta 12 viikon jaksossa, mutta vähintään 48 kalenterivuorokautta tasoitusjaksossa

Vapaata annetaan pääsääntöisesti vähintään kaksi peräkkäistä kalenterivuorokautta jokaista kalenteriviikkoa kohden. Mikäli tämä ei ole palvelutasoa alentamatta mahdollista, voidaan pääperiaatteesta poiketen vapaa-aika järjestää siten, että lennonjohtaja saa yhden kalenterivuorokauden tai vähintään 35 tunnin mittaisen yhtäjaksoisen vapaa-ajan kalenteriviikossa. Tällaisia vapaita saa olla enintään 4 tai 8 tasoitusjaksossa sen pituudesta riippuen.

(Soveltamisohje-esimerkki sekä kolmas ja neljäs kappale ennallaan)

4.10. Poistetaan 27 § (Iltatyölisä)

4.11. Muutetaan 28 § (Yötyölisä) kuulumaan seuraavasti:

Kello 21.00 – 06.00 välisenä aikana tehdystä työstä maksetaan yötyölisänä tunnilta 40 prosenttia perustuntipalkasta. Jos viimeistään klo 04.00 aloitettu työ jatkuu kello 06.00 jälkeen, maksetaan yötyölisää myös kello 06.00 jälkeen tehdystä työstä ensimmäiseen vähintään kahden tunnin pituiseen lepoaikaan asti, kuitenkin enintään klo 12.00 saakka.

4.12. Muutetaan 29 § (Lauantaityökorvaus) kuulumaan seuraavasti:

Muuna arkilauantaina kuin pääsiäislauantaina klo 06.00 – 18.00 välisenä aikana tehdystä työstä maksetaan lauantaityökorvauksena tunnilta 40 prosenttia perustuntipalkasta. Lauantaityökorvausta ei makseta ajalta, jolta maksetaan sunnuntaityökorvausta.

4.13. Muutetaan 35 § (Ylityö) toinen kappale kuulumaan seuraavasti:

Lennonjohtaja saa tehdä ylityötä työaikalain mukaisen säännöllisen jakso-työajan lisäksi enintään 150 tuntia kalenterivuodessa ja 50 tai 100 tuntia tasoitusjaksossa sen pituudesta riippuen. Vuosityöaika ei voi ylittää 2230 tuntia ja tasoitusjakson työaika ei siis voi ylittää 530 tai 1060 tuntia sen pituudesta riippuen.

4.14. Muutetaan 36 §:n (Ylityökorvaus) ensimmäinen ja toinen kappale kuulumaan seuraavasti:

35 §:ssä mainituilta ylityötunneilta maksetaan 24 ensimmäiseltä työtunnilta tasoitusjakson pituudesta riippumatta ylityökorvauksena 50 prosentilla ja seuraavilta työtunneilta 100 prosentilla korotettu perustuntipalkka.

Tasoitusjaksossa, johon sisältyy muuksi päiväksi kuin lauantaiaksi tai sunnuntaiaksi sattuva

- uudenvuodenpäivä
- vapunpäivä tai

- itsenäisyyspäivä

maksetaan tämän luvun 1 §:n mukaisen säännöllisen työajan, jota on lyhennetty 32 §:n mukaisesti työaikaa lyhentävällä arkipyhällä, ylittävältä 26 ensimmäiseltä työtunnilta tasoitusjakson pituudesta riippumatta 50 prosentilla korotettu perustuntipalkka. Seuraavilta työtunneilta maksetaan 100 prosentilla korotettu perustuntipalkka.

4.15. Lisätään 39 §:n uudeksi toiseksi kappaleeksi

Lennonjohtajalla on 55-vuotta täytettyään oikeus siirtää myös haittalisät (3. luku nykyiset 28 § – 31 §) eläkepankkiin.

Soveltamisohje:

Esim. 15 % = 9 minuuttia, 30 % = 18 minuuttia jne.

5. Nimetään Vuosilomaa ja lomarahaa koskeva luku luvuksi neljä ja

Lisätään luvun 16 §:n otsikon Lomarahan määräytyminen alle uusi kolmas kappale:

Jos työntekijä on osasairausvapaalla siinä kuussa, joka määrittää lomarahan suuruuden, käytetään lomarahan laskentaperusteena sen tehtävän mukaista palkkaa, jonka työntekijä saisi, jos olisi työssä kokoaikaisen työsopimuksensa perusteella.

6. Muutetaan nykyinen 4. luku viidenneksi luvuksi ja lisätään sen 1 §:n toiseksi kappaleeksi seuraava teksti:

Työllistymisen ja muutosturvan toimintamallin osalta noudatetaan kulloinkin voimassa olevia määräyksiä kuitenkin siten, että em. määräykset eivät ole tämän työehtosopimuksen osa.

ja **poistetaan** tämän em. luvun liitteenä oleva Työllistymisen ja muutosturvan toimintamalli.

7. Päivitetään liitteenä 4. Luottamusmiessopimus vastaamaan 2016 sovittua (liitteenä).